

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide csimzendők
az előfizetési pénzek.
Hirdetések és nyilvtéri
közlemények:

ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Egész évre . . . 4 frt
Félévre . . . 2 „
Negyedévre . . . 1 „
Egyes szám ára: 10 kr.

Szerkesztőség:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide küldendő a lap
szellemi részét illető minden
közlemény.

Bérmentetlen küldeményt nem fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem adunk.

SOMOGYI UJSÁG

MEGYEI és HELYI-ÉRDEKŰ VEGYES TARTALMU HETILAP

A »Kaposvári Iparoskör« hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: KEDDEN.

Felelős szerkesztő és kiadó: Poór Sándor. Főmunkatárs: Ifj. Nagy Ferencz.

Közbiztonságunk.

A közbiztonság fogalmát, a szónak modern értelmében, alig egy pár évtizede ismerik nálunk. Nagy idő, több egy felszázadnál telt el, míg a pandurok, hajduk, majd a zsandárok szerepét a rendőrség és csendőrség vette át. A pandurok, hajduk és zsandárok világa csak a népszínművekben volt: az a kedélyes, joviális világ, amelynek képét földézni tudjuk a multból. Igazában vigasztalan és botrányos képet nyújtott a 48 előtti Magyarország közrendje. Nem egyszer megesezt, hogy aki két-három vármegyén akart végigutazni, megcsinálta a végendejét mielőtt a hosszú utra kelt, melyre mintha háboruba menne, pisztolyt karabélyt és egyéb gyilkos eszközt vitt magával. Minden járásnak, de minden nagyobb határral bíró községnek is megvolt a maga hirhedi zsványja, és jellemzi e kor rendését,

hogy miután a hatóság díjat tűzött ki a fejére, rendszerint még néhány esztendeig eléldégelt szépen és folytatta garázdálkodásait. A közrend fogalmát megközelítő állapot csak a statáriumok alkalmával volt, a statáriumot pedig nem szerették viczispán uraimék, mert az felette kényelmetlen vala és sok futkozással járt.

És mai rendészetünk, bizvást állíthatjuk, hogy országsszerre most is magán viseli az elmúlt táblabírói világ jellegét. Sok közintézményünk ment gyökeres változáson keresztül, de rendészetünk fölött inkább átsuhan az ujkor szele, mint át és átjárta. Egyedül a fővárosnak van modern, a fontos célt helyesen szolgáló rendőrsége, melynél különbbel egyébiránt kevés világáros dicsekedhetik. Van azonfelül egy-két nagyobb vidéki város, ahol a rendőrséget annyira amennyire fővárosi mintára szervezték. Hanem a vidéki városok hetven per-

centjében rendőröknek titulált kisbírók őrködnek a polgárság élet- és vagyonbiztonsága fölött.

Mert ki megy el kisebb vidéki városba rendőrnek? Vagy az, aki megunta a mesterségét, vagy az, aki nem szeret dolgozni, de mindenesetre műveletlen, pallérozatlan ember. Mert ha nem volna ilyen, nem ölténé magára az uniformist 16—25 forintokért. Ennél többet ugyanis nem fizetnek közrendőrnek. Már most ha az ilyen jámbor atyafi beleöltözik a cifra ruhába, (ó erre áldoznak a mi városaink urai) hivatásáról nem sokkal tud többet, mint hogy a föllebvalóinak és a városi uraknak szépen tisztelegni kell (ézt különben már a katonaságnál elsajátította), meg hogy a heti vásáron összeszidja a fuvarost, ha neki hajt a kofa állványának. Tessék most az ilyen örökkel puhatolást, nyomozást végezni! A rendőri nyomozás egyike a legkényesebb s a legnagyobb gya-

T Á R C S A.

A cucugnaui lelkész.

Irta: Alphonse Daudet.

Évente, gyertyaszentelő boldogasszony körül, a provençe-i költők Avignonban apró mulattató könyvecskét bocsátanak közre, mely telisded tele van szebbnél szebb poémakkal, meg históriakkal. Az ideit, hogy megkaptam, pompás történetét olvastam benne, melyet a következőkben, rövidebbre fogva elmondok.

Martin abbé lelkész volt... Lelkész Cucugnauban. Szerette a hieveit, mint spa a gyermekeit, a szíve csupa vaj, csupa jósággal tele irányukban. Földi paradicsom lett volna számára ez a Cucugnaui, ha a hievei valamiéskével többet adtak volna a beszédere. A gyóntatószék azonban üres volt mindig és husvetkor az os'ya érintetlen maradt az Ur szentélyében. A jóságos lelkésznek a szíve vérzett, ha ezek eszébe jutottak, s mindennapi imájába belefoglalta, hogy az Ur csak addig el ne szólítsa ebből az arnyekvilagból, amíg a nyáját mind egy szálig vissza nem terelte az akolhoz.

S a jó Isten meghallgatta a kérést... Egy szép vasárnapon az evangélium után Martin abbé a szónékre lépett.

— Szeretett hivem! — szólt — a mult éjjel akár hiszitek, akár nem, a menyország kapuja előtt állottam.

Kopogtattam és Szent Péter sietett kinyitni.

— No nézd, te vagy az a derék Martin?

— monda — hat téged micsoda jó szél hozott ide? Mi járatban vagy?

— Kedves Szent Péter uram, a te kezébe van letéve a menyország kulcsa, meg a nagy könyv. Nem lennél oly kegyes, hogy megmutatnád nekem, hányan vannak a cucugnauiak közül itt fónn nálatok?

— Már mért nem mondanám meg, derék Martin öcsém. Majd utána nézünk együttesen.

Szent Péter előkereste a nagy könyvet, s felvette okulárját.

— No hát lassuk. Cucugnaui kérted?

Cu... cu... Cucugnaui. Ime, itt van. Kedves Martin öcsém, hát bizony ez az oldal egészen üres. Egyetlen lélek sincs rajta...

— Hogyan? Senki? Lehetetlen. Nézz csak utána egy kicsit jobban, Péter bátyám.

— Senki, kedves öcsém, különben ha azt hiszed, hogy tréfalok, nesze nézd meg magad.

A lábaim reszkettek és összetett kézzel könyörögtem, hogy vegye le ezt az átkot a faluról. Szent Péter pedig szóla:

— Kedves Martin öcsém, sohse vedd a dolgot olyanynyira a szívedre, meg meg

találna útni a gu'a. A viláért sem te vagy az oka ennek: Hat bizony a cucugnauiaknak egy kis tisztító tűzön keresztül kellend majd menniök.

— Az Isten szerelmére, szentséges Szent Péter! Légy segítségemre legalább, hogy megjavithassam őket.

— Szívesen, kedves öcsém. Nesze itt van ez a pár szent cipő. Huzd föl, mert az ut nem a legjobb. Aztán egyenesen arra tartis ni! Látd ott lenn azt a sarkot? No hát ott egy ezüst ajtó lesz, fekete kereszt rajta. Jobb kéz felől... ott... kopogtass és meg fog nyilni...

És én mentem, mentem. Micsoda ut volt az! Borsóddik a hátam, ha rágondolok. Egyszerre egy keskeny padlóhoz érek, két-felől szederbokrok közül ragyogó gyémántok fénylettek és sziszegő bigyók öllögettek rám a nyelvüket. Átmentem rajta és ott álltam az ezüstajtó előtt.

— Kop, kop, kop.

— Ki kopogtat, kérdé egy durva, rikácsoló hang.

— A cucugnaui lelkész, mondok.

— Hová való!

Cucugnaui.

— Aha, igen, hát szabad.

Beleptem. Egy gyönyörűséges angyal öftekete szárnyakkal, napfényben ragyogó ruhában, gyémánt övében, rubintkulcsa, épen nagy szorgalmasan irt egy nagy

korlatot és ügyességet kívánó feladatoknak és szó sincs róla, hogy a vidéki rendőr ezekkel a tulajdonságokkal rendelkeznek. A vidéki rendőrt közigazgatási funkciók végrehajtására lehet csak használni. Hivatalszolgái teendőket végez és havonta egyszer toloncokat kísér. S ha valami bűneset történik, melynél a tettest nem érik tetten, vagy a véletlen és egyéb a rendőrségen kívül álló tényező nem szolgáltatja őt a hatóság kezébe, a bűneset kinyomozatlan marad. A vidéki Pitavália évenként száz és száz esettel gyarapítja a fel nem derített bűntények számát.

S ennek okát ne keressük egyébben, mint hogy a törvény a vidéki rendőrségek szervezését és fentartását teljesen a városokra bizza. Hozzávaló érzék és tudás nélkül szervezték országsszerte a közbiztonság fentartására hivatott testületeket, melyeknek élén legtöbbször bürokrata emberek állnak, kik rendőreiket betanítani, kiművelni azért nem tudják, mert maguk is édes keveset értenek a rendészeti tudományához. Mert nagy és nehéz tudomány ez, melynek elsajátításához alapos elméleti és gyakorlati tanulás szükséges.

Az sem válik hasznára rendőrségünknek, hogy felsőbb hatósága a már minden ízében elavult vármegye. Impulzust, intenciókat, szakismeretet, anyagi és erkölcsi támogatást, kellő felügyeletet ez a forum már nem tud nyújtani. Manapság csakis az államhatalom az, mely ez irányban kötelességét teljesíteni tudja. S szervezetileg az államhatalom csak annyiban áll összefüggésben a rendőrséggel, hogy a rendőrfőkapitányokat a főispán nevezi ki...

Mig az állam nem veszi kezébe a közbiztonság ügyének gyökeres

rendezését, addig a rendőrség mindig tökéletlen félintézmény lesz. Ezt az igazságot körülbelül mindenki elismeri már, de hogy érvényre jusson, arra egyelőre nincs kilátás.

De ha már nem is államosítják a rendőrséget, azt mindenesetre megtehetné az állam, illetve egy rendeletével a belügyminiszter, hogy a rendőrség és államhatalom közötti összefüggést szorosabbá teszi, s a mennyire csak lehet, kiveszi a vár regye, mint felsőbb hatóság kezéből. A csendőrség és a fővárosi rendőrség példája megmutatta, hogy milyen jótékony átalakító hatással van a közbiztonsági testületre a közvetlen, illetve közvetlenebb állami felügyelet.

H I R E K.

— **Névmagyarosítás.** Deics Antal nagy-atali lakos, m. á. v. hivatalnok vezetéknévét „Német“-re változtatta belügyminis-teri engedély alapján.

— **Pályázat.** A kaposvári pénzügyigazgatóságnál három fővigyázói állás van üresedésben. Pályázatok ugyanott nyújtandók be.

— **A részegség áldozata.** Egri János szigetvári lakos f. hó 16-án szőlőjében kiessé sokat talált inni s mikor részeg fővel haza felé tántorgott és a város végén elhúzódó csatornán keresztül vezető hidon át akart menni, a hidról lezuhant és a csatornába esett. Ámbár a csatornában a víz sekély volt, boros állapotában nem tudott belőle kimászni és ott lelte halálát. Holttestét másnap reggel találták meg.

— **A közepduna hídja.** A kereskedelemügyi minis-terumban most már komolyan foglalkoznak a Baja és Báltaszék közt létesítendő vasúti híd tervével. Hegedüs Sándor minis-ter rendeletére előszedték az ezen ügyre vonatkozó régi aktákat és tanulmányozzák azokat a forgalmi viszonyokat, melyeket az új híd létre fog hozni. Remélhetőleg most már gyorsabb lépésekkel fog a híd ügye előre haladni.

— **A csúz és köszvényes bántalmak** legbiztosabb gyógyszere az a híres csúz és köszvény elleni kenőcs, melyet Zoltán Béla udvari szállító budapesti gyógyszerárán lehet ügyenként 1 frtért kapni. E páratlan szer csodás hatásáról, mint értesülünk, ezer és ezer ember győződött már meg.

— **A gazdaközönség** érdekében. Hegedüs Sándor kereskedelemügyi minis-ter a gazdaközönség érdekében rendkívül fontos intézkedést tett. Elrendelte ugyanis, hogy május 1-től kezdve a budapesti és bécsi gabona- és szén-árakról nemcsak a nagyobb piaccal bíró városok, hanem minden város és járási székhely közönsége is értesüljön távirati úton oly módon, hogy a hivatalos társasági közlések a posta és távirat hivatallal táviratilag közöltetni fognak. E közlések a hivatalos helyiség kapujára kifüggesztetnek és azokat bárki ingyen megtekintheti. Ily módon a gazdaközönség is értesülést szerezhet magának az áralakulásról.

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügy-minis-ter Vidor Ferencz kaposvári lakos, a kaposvári kir. Törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— **Ferencz Ferdinánd trónörökös** Somogyban. A mint egyik fővárosi lap már jelezte, a trónörökös április 25-én délután vármegyénkbe érkezik. A trónörökös gróf Festetics Tassiló vendége lesz és néhány napon át őzbakra fog vadászni, ugyanazokban a vidékekben, ahol Rudolf trónörökös annyi őzbakot terített le. A főherceg óhajából a hivatalos fogadtatás elmarad. A vadászatra már hetek óta készülnek s tekintettel a vendéglátó főur vaddus pagonyaira, Ferencz Ferdinánd is bizonyára oly jól fog mulatni, mint annak idején Rudolf trónörökös. A magas vendéget a gróf berenczei vadaskastélyában fogadják.

— **Kinevezés.** Partai Géza kaposvári kir. Törvényszék írnokot az igazságügy-minis-ter ugyanoda irodaiigazgatóvá nevezte ki a nyugalmába vonult Nyulassy Pál helyére.

— **Főigazgatói látogatás.** Spitzkó Lajos a székesfehérvári tankerület főigazgatója a napokban vizsgálta meg a főgymnasiumot. Alapos vizsgálat alá vette az új épületet, annak beosztását és a tantermek elhelyezését, átvizsgálta a tanulók dolgozatait, végig hallgatta az előadásokat és a tapasztalt rend és pontosságért elismerését fejezte

könyvbe, mely a Szent Péterénél is jóval vastagabb volt.

— Hát mit akasz, mi a kívánságod?

— kérdé.

— Főnséges anyyala az Urnak kegyeskednél megmondani, itt vannak-e a cucugnauiai?

— Hová valók?

— A cucugnauiai; én volnék a lelkészük...

— Igen, igen, Martin abbé, nemde?

— Szolgálatodra, fenséges anyyál.

— Cucugnaut kérted tehát?

— És az anyyál felesapta a nagy könyvet s hogy gyorsabban lapozhasson, megnyálazta az ujjá hegyét.

— Cuc... Cucugnau, szólt nagyot sóhajtván, kedves Martin atyám, nincs egyetlen cucugnai lélek sem a purgatoriumban.

— Jézus, Maria, Szent József! Senki sincsen itten?.. Hát hol vannak, az Istenért?

— Ej, ej jó ember, hát hol máshol, mint a paradicsomban? Manó csipje meg, hát hol képzeled, hogy vannak?

— De hisz épen onnan jövök!

— Onnan jössz? nos tehát...

— Ott nincsenek, oh fenséges anyyala az Urnak.

— Nos hát, ha se ott nincsenek, se itt, könnyen eltalálhatod, tisztelendő uram, hol vannak. Hol máshol...

— Szentséges szent Isten! Ennyire vagyunk?... Hát hogy kerüljek a meny-

országba én, mikor a hiveim közül egy lélek sincs ott?

Néz csak, Martin atyám, ha minden áron meg akarsz bizonyosodni afelől, hogy áll a dolog, szaladj végig azon az ösvényen ott, de fuss ám, ahogy csak bírsz. Balkéz felől nagy csarnokba jutsz, ott mindent megmondanak majd. Isten megáldjon!

Hosszu, hosszú ut volt előttem, kirakva parázsszénnel. Megtántorodtam, mintha boros lettem volna. Minden lépésnél tüszszenttettem egyet, csak úgy szakadt le rólam a verejték és majd előlt a szomszúság. De hála a jó Péter cipőnek, nem égettem meg a lábaimat.

Amint végre, hol egyik, hol másik lábamon santikalva az ut végére jutottam, balkéz felől egy ajtó láttam. Nem, nem is ajtó volt az, rengeteg nagy kapu, akárcsak egy óriási kemence nyílása. Oh, kedves gyermekeim, micsoda látomány! Itt meg se kérdeztek, ki vagyok, még könyv se volt. Úgy lép ide be az ember mint ti vasárnaponként a korcsmába szoktatok. Nagy, nehéz izzadáscsöppek folytak le homlokomról és mégis dideregtem. Hajamszállai az ég felé meredtek. Aztán oly irióztató szag csavarta az orromat, mint mikor az öreg Eloy, a ti kovácsok, vén számárnak a paláját égeti, hogy megvasalja. Elvesztettem a lélegzeteimet ebben a förtelmes levegőben. És micsoda hátborzongató kiabálás, sikoltozás, átkozódás töltötte be füleimet!

— No hát beljebb fordulsz, vagy nem? kiált rám egy páncélos ördög, miközben hosszú gereblyéjét kinyújtotta felém.

— Nem, én nem akarok itt maradni, én Isten szolgája vagyok.

— Micsoda vagy te? Te bitangok kuttyája te! Hát mit akarsz akkor itt?

— Én... én azért jöttem volna... oh, nem tudok már megállni a lábamon... messziről... nagyon messziről jövök és legalázatosabban megkérdezni akartam... ha... hogy talán volna itt... valaki... Cucugnából...

— Ejnye villám és menykő! Te ostobának teszed magad, mintha nem tudnád, hogy egész Cucugnau itt van. Jer csak ide, te vén varju, nézz oda, látod a te cucugnauizidat?

... És ott láttam végtelen tözgomoly közepett: a hosszú Coq Galinet, hisz ismer-tétek hiveim mindnyájan; mindig részeg volt és rosszul bánt a feleségével... Ott volt Catarine; tudjátok, az a tőmpe orru, aki mindig holt részegen feküdt a pajtában... Pasalet, aki olajsajtóló volt, Babet, a kalász-szedő asszony, aki mindig a képékből lopkodott. Grapasi mestert, aki olyan olcsón csinálta a kocsikerekeket, Dauphint, aki oly drágán árulta a kutyvizet és Tortillardot, aki, ha az emberrel találkozott, rá se hederített, hanem süvegét a szemére huzva, nagy füstfelleget eregetett a pipájából. Aztán Culant, Pétert, Tonit, meg...

ki úgy az intézet igazgatójának, mint az egész tanári karnak. A közszerepelben álló főigazgató ez alkalommal hosszabb ideig tartózkodott itt, mert az új épületet és annak felszerelését alapos vizsgálta tárgyává akarta tenni.

— **Katonazene.** A 44-ik gyalogezred Pécsen állomásozó zenekara jelenleg városunkban időzik és f. hó 25-én a „Korona” szálló éttermében, f. hó 27-én pedig a Ferencz-József szállóban fog hangversenyt rendezni. Belépő-díj személyenként 1 korona. Bizonyára elég hallgatósága lesz, mert mi kaposváriak oly ritkán élvezhetjük a katonazenét. Bizonyára térzene is lesz.

— **A földmívelésügyi ministerium.** Somogy megye közönségehez intézett leiratában Kaposvár város vegyészeti laboratoriumát nyilvános vegyisként állomásra emelte s ennek kezelésével Scholcz Lajos városi vegyészt bízta meg.

— **A tudóvész ellen.** A belügyminister minden lehetőt elkövet ennek a mindinkább terjedő pusztító vésznek a megállítására. Nemrég terjedelmes iratban összeállította azokat az eszközöket, melyekkel e bajnak elejét lehet venni; felhívta a hatóságok, testületek és hivatalok fejeit, hogy saját hatáskörükben mindent kövessenek el arra nézve, hogy a szabályok pontosan betartassanak. Újabbán rendeletet bocsájtott ki, melyben a kávéházak, kormsák és más mulató helyek tulajdonosait, a kiknek helyiségeiben a közönség nagy számban fordul meg, arra utasítja, hogy kellő számú köpöladákat szerezzenek be, mert a tudóveszes embernek leginkább a köpote terjeszti a vészt. Nem tudjuk-e eléggé helyezni ezt az intézkedést. Ki kávéházaink és kormsáink viszonyait ismeri, az nagyon jól tudja, hogy erre az intézkedésre nagy szükség volt. Hogy azonban a belügyminister által szándékolt cél elérhessék, szükséges, hogy a hatóság a rendelet betartása felett szigorúan őrködjék és az ellene vétőket büntesse meg.

Néma, a félelemtől sápadtan álltak ott a hűvek. Ez a testvérét, az az apját, amaz az anyját ismerte meg a pokolbeli elkárhozottakban.

— Érzem és tudom jól, szeretett hűveim az Urban, hogy ez így nem tarthat sokáig. A ti lelketek az én kezemben van és én nem akarom, hogy hanyat-homlok rohanjatok az örvénybe, mely titeket örökös pusztulással fenyeget. Holnap megkezdem a munkát. Sorba foglak megjavítani benneteket. Holnap, hétfőn, meggyónnak az öreg emberek, meg az asszonyok. Nem sokan vannak. Kedden a gyerekek. Azzal is megleszünk hamarosan. Szerdán a legények meg a leányok. No ez jó ideig eltarthat. Pénteken az asszonyokat vesszük elő, vasárnap a molnárt, neki az egész nap se elég. Aztán, ha készen leszünk, újra megtisztul a lelünk. Latjátok, gyermekeim, ha a buza megértet, le kell aratni, ha a bort lefejtik, meg kell inni. Sok itt a szennyes ruha, azt jól meg kell tisztítani.

Az Isten kegyelme rátok, szeretett hűveim!

S amint szolt, akkép cselekedett. Ettől a vasárnaptól kezdve Cucugna népe oly istenfélő, jámbor lett, hogy messze földön híresek lettek róla.

És a derék Martin, tiszteletes egy nap boldogan és elégedetten azt álmodta, hogy követve hűveinek egész seregétől, körül egy gyertyakkal, illatos tömjénfüst fellegébe burkolva és a gyermekek karánakétól kísérve, ajkai közt a „Te Deum”-ot rebegve, haladt azon az úton, mely az Urszine elé vezet... Ime, a cucugnaui lelkes története. Így beszélt el énnekem egy roumanillei agg koldus, akinek meg egy pajtása mondta el.

Ford. Róna Béla.

— **Műkedvelői előadás.** A magyarországi munkások nyugdíjegyletének kaposvári fiók-egyesülete f. évi május hó 7-én (vasárnap) a sétatéri nyári szinkörben jótékonycélu műkedvelői színi előadást rendez, mely alkalommal színe kerül: „A gyimesi vadvirág” énekes népszimű 3 felvonásban Géczy Istvántól. A tiszta jövődelem a Nyugdíjegylet kaposvári tagjainak hátramaradt árvái és özvegyei segélyezésére fordítandó alaphoz csatoltatik. Jövő számunkban bővebben fogjuk az előadást ismertetni, ez alkalommal csak örömmünk adunk kifejezést a felett, hogy munkásainak fáradságot nem kímélve, egy hosszú és nehéz darab előadásába vállalkoztak.

— **A sorozás.** A kaposvári ujonccsillatásra kötelezettek sorozása már bevégeződött. Az eredmény nem épen kielégítő. Igaz ugyan, hogy a városi ifjak csak csekély kontingensét képezik a katonasíllatásra kötelezetteknek, a nagyobb részt a polgári elem szolgáltatja; mégis ebből az eredményből sajnálatos következményeket lehet levonni. A városi elem degenerálódik; ez olyan igazság, melyet mindenkinek el kell ismerni. Vajon mi ennek az oka? A folytonos szellemi munka bizonyára nem kedvez a test fejlődésének. Ezen azonban könnyen lehetne segíteni. Testgyakorlással kellene pótolni azt, mitől az embert foglalkozása megfosztotta: a szabad mozgást. A földművelő, ki mindig az Isten szabad ege alatt foglalatokodik, nem csenevész el, megtartja teste hajlékonyságát, úgy, hogy mikor a somogyi legény a sorozó bizottság elé áll, az orvos látható örömmel mondja rá a „tauglicht”.

— **A iparvendéglő helyiségeit** az eddigi bérlő, Braun József május 1-én elhagyja és az új bérlő özv. Weisz Simonné fogja átvenni. Özv. Weiszné az italmérés terén már szép sikereket ért el. ki annak idején a Cigli korcsmát is felvirágoztatta és így remélhetőleg az Iparvendéglő régi jó hírét vissza fogja állítani.

A rőfőskereskedőket és kelmefestő iparosokat közlőrlő érdeklő elvi jelentőségű határozatot hozott a kereskedelemügyi m. kir. minister. Ugyanis régóta élénk hangzótartott panasza az említett üzletembereknek, hogy a gyolcsos tótok a házalási engedély értelmében való tényleges házalást mellőzik s csak a hetivásárokat látogatják s így minthogy üzleti költségük a rendes kereskedőéhez képest nagyon csekély s egy-egy gyolcsos tótnak összes évi adója csak 5 frt, — a helyi kereskedőknek leküzdheilen versenyt okoznak. Ezek a gyolcsos tótok, a helyett, hogy a régebben nyert szabadalomnak megfelelőleg felsőmagyarországi vászonneműekkel közszérlőközségre s házról-házra járva, kínálnak portékáikat, nagyobb városokban osztrák gyártmányokból nagy raktárakat rendeznek be, a honnan aztán a vidéken taranni szokott hetivásárokra néhány kocsival kiküldik áruikat. Ennek az állapothnak a tarhatatlanságát végre a kereskedelemügyi minister is belátta és kimondotta, hogy a gyolcsosok csak a tényleg gyakorolt házalásuk közben utjukba eső községekben tartott hetivásárokon rakódhatnak ki, ellenben tiltva van nekik házalás gyakorlása nélkül csak hetivásároknak látogatása. A valahol letelepedett gyolcsosok az illető község hetivásárjain is csak akkor jelenhetnek meg, ha mint vászon- és kelmekereskedők iparhatósági igazolványt váltanak s kereseti adót fizetnek, de már valamely szomszédos község hetivásárjain csak az esetben jelenhetnek meg, ha az illető község hetivásárjainak idegen iparosok és kereskedők által való látogathatása törvényhatósági szabályrendeletben ki van mondva.

— **Nagy-Atadról** írják lapunknak. Többfele esemény foglalkoztatja Nagy-Atád községét: Neukom a híres kultúrú és még híresebb hypnotizáló a mult napokban tartott egy előadást dr. Nőthig János vár-

megyei, t. b. főorvos házában. A házi gazda szívességéből jelen voltak meglepő és megmagyarázhatatlan mutatványai ámulatba hozták annyira, hogy dr. Nőthiget számos oldalról ostromolják, miszerint Neukomot, ki a simongáti uradalomnál egy nagyobb munkátot elvállalt, még egy előadásra megnyerje. A mint halljuk, mutatványait meg is fogja ismételni. Hogy pedig a csodás dolgokból a vidék ki ne fogyjon, gondoskodtak a henési vén asszonyok, a mennyiben Debrecenből egy csodadoktort közkölségen meghozattak, a ki névjegyének bizonyosága szerint mindenféle gyógyíthatatlan betegségből kikurálja a szenvedőket, pl. „Nyavalyatörést, epileptikát”. Persze hamarosan elcsípték a 40 év körüli különben elég intelligens kinézésű uri embert s csendő fedezettel az atádi hírság koszfára behozták még f. hó 21-én este, az egész vidékről összegyűlt betegek vagy bántára; miután beigazolódott, hogy Debrecenben állandó lakással és szép vagyonnal bir, 14 napi elzárás és 100 frt bírság kirovása után elbocsáttattott.

— **Rendes közgyűlést** tartotta a képviselőtestület a városház nagytermében, mely alkalommal a polgármester jelentette, hogy a hg. Eszterházytól vásárolt belsőregeen parknak kijelölt helyiség elkészült, tehát a közönség számára megnyitható. Miután pedig az itt állomásozó katonai tisztikar a park gondozásában segédkezel fog nyújtani, szívesen egyezett bele a polgármester, hogy ott a tisztikar lapdajátékra pályát rendezhessen be; de sőt örvendünk rajta, hogy a katonaság azon jó és barátságos viszonyt fenntartani iparkodik, mely itt közte es a polgári társadalom közt fent állt és gondosan ápolott.

— **Daltársulati előadások.** 75096/V-C. M. kir. belügyminister. K. ö r r e n d e l e t v a l a m e n n y i t ö r v é n y h a t ó s á g n a k. Mindgyakrabban merülnek fel panaszkok a miatt, hogy a daltársulati előadások tarthatására feljogosított igazgatók a részükre kiadott belügyministeri engedéllyel visszaélnék, a mennyiben egész estét betöltő szindarabokat adnak elő, daczára annak, hogy az engedélyben a színelőadások tarthatása kifejezetten ki van zárva.

Minthogy a daltársulatok ezen visszaélései nemcsak hogy a vidéki magyar színeszethek különben sem kedvező helyzetét rosszabbítják, de egyuttal a színeszet jóhírnevét is csorbítják: ennél fogva, utalással az 1889. évi november hó 7-én 68625. sz. a. kelt itteni körrendeletre, felhívom a törvényhatóságot, miszerint intézkedjék az iránt, hogy a helyi hatóságok daltársulati előadásokat éber figyelemmel kísérjék, s amennyiben arról győződnenek meg, hogy az engedélytől eltérőleg színpadok számára irt és egész estét betöltő színművek adnak elő, az illető daltársulati igazgatótól a belügyministeri engedélyt vonják be és a törvényhatóság utján ide terjesztsek fel.

Budapest, 1899 évi április hó 4-én.

A minister helyett: Jakabffy sk. államtitkár.

— **A tájképes levelező-lapok** nemcsak az osztrák-magyar monarchiában, hanem külföldön s a többi világreszekben is mindinkább elterjednek. Nagy elterjedésöknél fogva sokszor merült fel az a kérdés, ki tette a társadalmat figyelmessé ezekre a levelező-lapokra. Bizonyára érdekelni fogja olvasóinkat, hogy egy bécsi cég volt az, mely legelőször hozta forgalomba a tájképes lapokat. Mert körülbelül 10 év óta lát el Schwidernoch Károly műintézete Alsó-Austriában vagy 1000, Felső-Austriában 600, Stájerországban 800, Karinthiában 400, Tirol- és Vorarlbergben 800, Salzburgban 200 Csehországban 1000, Horvát-Szlavonországban 300 helyiséget tájképes levelező-lapokkal.

Nevezett műintézetből eddig több, mint 10000 különböző minta — sok millió példányban — terjedt el a szélrőza minden irányában s ebből fogalmat alkothat-

nek maguknak t. olvasóink, mennyire divattá vált a képes levelező-lapok gyűjtése.

Alig van falu vagy korcsma, melyben képes levelező-lap ne volna. A hol azonban ez ideig mégsem volna, ott ajánljuk; hogy szerezzenek be mielőbb; mert tavasszal és nyáron minden ünnepségnél vagy katonai ünnepségnél még nagyobb keletjök lesz, mint eddig. Sok helységben egyesületek alakulnak, melyek a kártyákat gyűjtik vagy kölcsönösen kicserélik. Értésültünk, hogy nevezett cég sok egyesülettől és hivataltól dicsőre elismerést kapott a levelező-lapok izlases kiállításáért és megvagyunk győződve, hogy Schwidernöck Károly intézete Bécsben (II. Pülersdorfgasse 4.) szívesen ad utasítást mindenkinek a tájépes levelező-lapok készítését illetőleg.

— **Völegények** és a Budapestre rándulóknak figyelmébe ajánljuk azon remek szép ékszereket és ezüstárakat, melyek a kolozsvári prot. szeretetház javára rendezett sorajlétekből visszamaradtak és Benedek Gábor és Testvére ékszerészeknél, Bpsten, Kossuth Lajos utca 17. szám u. bámulatos olcsó eladásra vannak kiállítva. Ezen megbízható cég, melynek tulajdonosa 30 évi fenállás után a magánéletbe vonni visza, felhasználban van és f. é. augusztus 1-én teljesen megszűnik. Ennek következtében az összes arany és drágakő ékszereit, ezüstárakat és ésbőráit még a beszerzési áron alul is eladja. Evőkészletek 13 pr. ezüsből grammja faconnal együtt 5 kr.

— A t. hölgyközönségnek. Senki ne mulassza el a hírneves Pannonia crémet legalább egyszer használni. Bövebbet Eibach Ödön gyógyszerárának mai hirdetésében.

— **Orvosi szaktekintélyek véleménye** szerint a Keleti J. budapesti elsőrangú cég által gyártott és feltalált cs. és kir. szab. sérvkötők, orthopaediai járó és nyújtó gépek, műlábak, egyenestartók (ferdenövéseknél) »haskötők« a legjobbak és legmegbízhatóbbak. Keleti már évek óta azon fáradozik, hogy ezen a téren a legkiválóbbat és legelőkeletesebbet nyújtsa, a külföldet és a legelső klinikákat tanulmányozta, miért is a legmelegebben ajánlhatjuk a kitűnő specialistát az érdeklődőknek.

Hirdetések

jutányos áron

felvétetnek

e lap

kiadóhivatalában.

Legnagyobb nyeremény

3-4

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

Az összes 50,000 nyeremény
JEGYZÉKE

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetében:

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

		Korona
Kézpénzben fizetendő	1 jutalom	600000
	1 nyer. á	400000
	1 " "	200000
	2 " "	100000
	1 " "	90000
	1 " "	80000
	1 " "	70000
	2 " "	60000
	1 " "	40000
	5 " "	30000
	1 " "	25000
	7 " "	20000
	3 " "	15000
	31 " "	10000
	67 " "	5000
	3 " "	3000
	432 " "	2000
	763 " "	1000
	1238 " "	500
	90 " "	300
	31700 " "	200
	3900 " "	170
	4900 " "	130
	50 " "	100
	3900 " "	80
	2900 " "	40
50,000 nyer. és jut. összegben		13.160,000

A negyedik nagy m. kir. osztály-sorsjáték nemsokára ismét kezdődik és

100,000 sors egyre ujából 50,000 nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes óriásiak

Összesen tizenhárom millió 160 000 koronát nyerhetnek ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész I. o. eredeti sorsjegyet 6 —
» fél » 3 —
» negyed » 150
» nyolcad » 75

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőieknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb, legkésőbb azonban

f. é. május hó 3-ig

hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főel-
árusítói

Budapest, V., Váci-körnt 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körülbelül egy és fél millió koronát.

Rendelőlevél levágandó.

Török A. és Társa uraknak Budapest.

Kérek részemre 1. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget _____ frt } utánvételezni kérem } A nem tetsző tör-
} postaútalvánnyal küldöm. } lendő.

Pontos cím.

Pannonia crême

a legkitünőbb és teljesen ártalmatlan arc-
kenőcs, mely eltávolítja a szepőt, májfoltot,
bőrpírdt, pattandsokat, s a bőr mindennemű
tisztidanságt.

**Biztos hatása már néhány
nap alatt észlelhető.**

Egy tégely ára 60 kr.

Legfinomabb Pannonia piperezsappan 40 kr.

Főszétküldési raktár:

EIBACH ÖDÖN gyógyszerháza.

Budapesten, VI. Andrassy-ut 55.

Főraktárak:

Török József gyógyszerháza, Király-utca 12.

Egger A. Fiai gyógyszerháza, Váci-körut 17.

Kapható minden gyógyszerházaiban.

1—5.

Vadászkürt szálloda.

Budapest, Kishid utca 5. sz.

Elsőrangú szálloda a város köz-
pontjában. Villanyos világítás személy-
felhuzó (Lift) fürdő, telefon, kávéház
és vendéglő. Mérsékelt árak, szoba
árak kiszolgálással és világítással együtt:
1 frt 20 krtól feljebb

uj tulajdonos:

Ifj. Kommer Ferenc.

3—3

Sömör-betegséget:

száraz, vizenyős, pikkelyes sömört (flechten)
s az e bajjal együtt járó, kiálthatatlan »bőr-
viszketeget« jótállás mellett gyógyít, sőt azo-
kat is, kik gyógyulást sehol sem találtak.
A »Dr. Hebra sömörirtó« ja. Külső haszná-
latra való, nem ártalmas, drága. 6 frt o. é.
vám- és postadíjmentesen (levéljegyekben is)
utánvétellel 50 krajcárral több Kapható:
St. Marlen-Droguerie Danzig (Deutschland.)

5—5

Specialista sérvkötőkben.

A Keleti-féle csász. és kir. szab. sérvkötő
Orvosi tekintélyek véleménye szerint a legtökéle-
tesebb ezen nemben, nem csuszik, nem gyakorol
kellemetlen nyomást és eltávolítja célszerű
szerkezeténél fogva az eddigi sérvkötők hiányát.

A Keleti féle gummi sérvkötő idomítható
pellottával, szarvas bőrvédővel és biztonság övvel

**Cs. és kir. osztrák-magyar és
belga kir. szabadalom.**

**Kitüntette Brüsszelben arany-
éremmel és díszokmánynyal.**

Árak: egyoldalú 6 frt, kétoldalú 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkívül: málábak, műkezek, járó- és
nyújtó-gépek, egyenestartók (Hessing-féle rendszer) orthopédiai fűzők
haskötők, görcsérharisnyak és mindenféle gumiáruk urak és hölgyek
részére.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl:

KELETI J.

csász. és kir. orvos sebészeti mű- és kötszer gyáros Budapestén.
Alapítvány 1878.) IV. Koronaherceg-utca 17. Sebészeti műszergyár
gázmotor erővel IV. Rostély-utca 15.

2—8.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nem megfelelő kötszerek készséggel becseréltetnek,

Csakis ezen védjeggyel valódi Utánzások miatt na- Schaffer Róza névre
gyon ügyeljünk a

Törvényesen védve

**Szépség gazdagság!
Szépség hatalom!**

Ezt a legdrágább kincset megszerezhetni eddig
csak a

Mme Rosa Schaffer

szerb. kir. udv. és kamarai szállítónő, Bécs,
I. Graben 14. által föltalált és használt szépség-
szerek által sikerült.

Poudre ravissante

cs. és kir. kiz. szab. Minden hölgynek, ki egyszer
próbálta, nélkülözhetetlen: a bőrt vakító fehérre
varázsolja és pompás zomanca alatt bőrkiütések anyajegyek és himlőhelyek
is eltűnnek. — A ráncokat és redőket kisimítja, a káros szépségcsinálószerek által
kitágított likacsokat összehúzza és az arcnak üde, rózsás, fiatal színt köl-
csönöz. Ez az egyetlen puder, melynek használata után mosakodni lehet,
arékül, hogy szennzációs hatása a bőrről eltűnnek. Egy doboz ára 2 frt
50 kr. és 1 frt 50 kr.

Crème ravissante

évtizedekkel fiatalít, a bőrt ruganyosan és simán
tartja, esténként minden hölgynek használnia kel-
lene. Egy tégely 1 frt 50 kr.

Eau ravissante

megőrzi a bőr üdeségét, erősíti és legkitünőbb, biztos
hatású toillet-viz. Egy üveg ára 2 frt 50 kr.

A Ravissante crème, puder és viz
az 1897. évi párisi és londoni
nemzetközi kiállításon nagy
arany éremmel lett kitüntette. Minden hölgynek, aki redőtlen, márványfehér
homlokot akar, legjobban ajánlható a cs. kir. szab. homlokkötő darabon-
kint 1 frt 50 kr. és a „Savon-Ravissante“ kiváló szépségzsappan hölgyek
és urak részére, darabonként 80 kr. Valamennyi készítményem csodála-
tos hatásért teljes kezességet vállalok. Számtalan elismerő és köszönő irat
betekinthető a legmagasabb körökből és csak diszkréciónak nem közölhetők.

Központi raktár: Rosa Schaffer, Bécs. I., Graben 14. 11—12

3627.
1899.

Kaposvár rdtváros tanácsától.

Hirdetmény!

Közzététetik, hogy az állatvásártér a sertés-piacz átellenében az állategészségügyi törvény s annak végrehajtása tárgyában kibocsátott rendeleteknek megfelelően berendeztetvén, azon hetenként minden pénteken a szarvasmarha, borju, kecske, juh és bárányvásár

f. évi május hó 13-tól

fog megtartatni.

A vásárlátogatók egyidejűleg figyelmeztetnek, hogy a vásártérre csak állatok hajthatók be, míg a kocsik czélszerű elhelyezésére a vásártér átellenében levő vendéglő udvarban jeleltetett ki megfelelő tér.

Kaposvár rdtváros tanácsának 1899. évi április hó 10-én tartott üléséből.

Németh István,
polgármester.

I-10

Szenes Ede szállodája a „Magyar királyhoz.”

Budapest, Dorottya utca 2. sz. Gisellatér sarok.

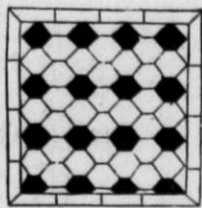
Elsőrendű szálloda, 1897. november óta birtokomban van s személyes vezetésem alatt áll. A szálloda, mely az ujkor minden igényének megfelelően teljesen újonnan és kényelmesen be van rendezve csakis magas és világos szobákkal, sok kényelmes és előkelő családi apartamenttal, társalgó és írótermekkel bir, és mindenütt villamos világítással van ellátva. Figyelmesszolgálat mellett olcsó árak. Szobák 1 főtől fejebb Kifűző konyha, pilseni dréther-féle sör. Kényelmeségénél fogva hosszabb tartózkodásra igen ajánlható

kiváló tisztelettel:

Szenes Ede
tulajdonos.

~8-10.

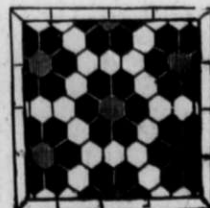
Olesőbb mint minden fővárosi vagy vidéki hasonló vállalat.

BOROVITZ MANÓ

Cement, mozaikárú és agyagkályha gyár, aszfaltozási és Cementbeton vállalkozó

* Kaposvárott, Korona-utca 9. szám. *

Minden mélyen leszállított áron

Vállalkozik:

mindennemű járdák, kocsutak, magtárak, kórházak, templomok
aszfaltozására,
granit-, mozaik-, terasszocement vagy mozaik lemezeli
burkolására

Udvarok és utcák

csatornázására

Fedéllemez }
Facement } befödésekre
Cementlemez }

Nedves falak szárazzátétele aszfalttal stb. készítésére helyben és vidéken.

Raktáron tart:

Saját készítményű
agyag kályhákat, cement és mozaik-lemezeket, cement tetőlemezeket,

ugy szinte:

aszfalt fedéllemezeket,
aszfalt elszigetelő lemezeket.

Prima carbolineumot.

Kőszén kátrányt.

Román cementet,
Portland cementet,
Kőagyagesőveket,
Alagesőveket,
Kéményrakványokat.

Keromit és metlachi lapokat, tűzálló chamotte téglákat és földet.

Megrendeléseket teljesít:

építőmészre

Portland és Román cementekre

egész vasuti koci rakományban.

Minden vasut állomásra legolcsóbb fix árakban.

Több évi jótállás mellett.

Legszebb és legtartósabb kivitelben.

6-12.